

2026-08-18

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt

Magnus Lundberg
079-00 63 412
magnus.lundberg@tco.se

Remissyttrande över delbetänkandet Lättnader i kraven på hållbarhetsrapportering (SOU 2026:27)

Ju2026/00921

Tjänstemännens centralorganisation, TCO, har beretts tillfälle att yttra sig över delbetänkandet Lättnader i kraven på hållbarhetsrapportering. TCO lämnar kommentarer och synpunkter på de förslag eller konsekvenser av förslagen som är av särskilt intresse för TCO.

Inledning

Krav på hållbarhetsredovisning är en viktig del i företags transparens gentemot kunder och investerare och underlättar investeringsbeslut mot mer hållbara investeringar. Dessutom kan gedigna hållbarhetsrapporteringar och bättre inblick i alla delar av värdekedjan skapa bättre finansieringsmöjligheter för företagen.

TCO är därför oroat över den utveckling som sker på hållbarhetsområdet, och då särskilt över EU:s beslut om Omnibus I, som riskerar att stoppa en omställningsresa som många företag har påbörjat. Det finns en uppenbar risk för att företag som gjort stora investeringar i förberedelser för att leva upp till rapporteringskraven blir besvikna och frustrerade över hanteringen; ett transparent hållbarhetsarbete får inte bli en konkurrensnackdel. TCO anser att Sverige bör förespråka en hög ambitionsnivå i EU avseende klimat- och hållbarhetsfrågor, och inte bidra till att den europeiska lagstiftaren lägger sig på en miniminivå avseende dessa frågor.

Regelförenklingar får inte leda till sämre skydd för mänskliga- och fackliga rättigheter eller sänkta ambitioner avseende hållbar omställning och företagens ansvar. Företagens konkurrenskraft och arbetstagares rättigheter behöver i stället gå hand i hand. Bra arbetsvillkor, starka fackliga rättigheter och socialt ansvarstagande är inte konkurrenshinder utan nycklar till ökad konkurrenskraft för EU och ett socialt Europa.

Fortsatta incitament och en regulatorisk tydlighet för en hållbar omställning krävs. Förenklad rapportering skulle kunna minska arbetsbelastning för vissa grupper av anställda och sänka vissa kostnader för företagen på kort sikt – men det är enligt TCO:s uppfattning centralt att EU fokuserar på åtgärder som även framöver stärker långsiktig hållbar utveckling, innovation och produktivitet.

TCO beklagar därför den ambitionssänkning som Omnibus I inneburit. Höjda gränsvärden för vilka företag som ska omfattas av skyldigheten att hållbarhetsrapportera, samt den olyckliga begränsningen av avtalsfriheten där företagen som omfattas av EU:s regelverk om hållbarhetsrapportering begränsas genom ett ”tak” för vilken information och rapportering de ska kunna kräva av sina underleverantörer i värdekedjan, är exempel på försämringar där enskilda medborgare och investerare kommer att få det svårare att engagera sig i hur företagen sköts i ett hållbarhetsperspektiv.

4 Vilka företag ska i fortsättningen omfattas av kraven på hållbarhetsrapportering?

TCO avstyrker utredningens förslag att genomföra ändringsdirektivets gränsvärden på miniminivå. TCO:s bedömning är att betydligt fler än de relativt få bolag som nu kommer att omfattas redan har anpassat sig till det innevarande regelverket och därför har förmågan och rutinerna att hantera de kostnader och uppgifter som rapporteringen medför.

Utredningen anför att ett genomförande på miniminivå är i enlighet med den svenska lagstiftarens tidigare ställningstagande där det framhålls att ”EU:s regleringar behöver genomföras så att svenska företags konkurrenskraft bibehålls”. TCO instämmer inte i utredningens bedömning. En mer långtgående rapporteringsskyldighet för svenska företag kan mycket väl innebära att svenska företags konkurrenskraft inte bara bibehålls, utan också stärks.

Som nämns i utredningens konsekvensanalys kan rapporteringsskyldigheten underlätta för företag som har en positiv inverkan på människor och miljön att skaffa kapital, och att sparare och investerare som vill investera hållbart också får en större möjlighet att göra det.

6 Ett utökat skydd för känslig information i hållbarhetsrapporten

TCO anser att det är viktigt att det föreslagna undantaget i 6 kap. 13 § 2 st. 3 p. i årsredovisningslagen (1995:1554) är tydligt avgränsat, och inte kan användas för att undvika en rapporteringsskyldighet i större

omfattning än i situationer där ett undantag är absolut nödvändigt. Den föreslagna formuleringen i författningstexten kan tolkas som att också sekretessbestämmelser i avtal eller i interna riktlinjer med mera skulle kunna omfattas av undantaget. Det skulle kunna innebära att rapporteringsskyldigheten i stor utsträckning kan kringgå, vilket skulle strida mot syftet med regelverket. En sådan utvidgning kan inte heller anses vara en proportionerlig utvidgning av undantagsmöjligheten.

Den föreslagna formuleringen avviker markant från den mer restriktiva ordalydelsen i direktivet där det framgår att det ska handla om ”information som ska skyddas mot obehörig åtkomst eller obehörigt röjande på grund av skyldigheter som fastställs i andra unionsrättsakter eller i nationell rätt”. Denna avgränsning tydliggör att det handlar om skyldigheter enligt lag, och inte sekretessbestämmelser som den rapporteringsskyldige själv kan anta eller har rådighet över.

TCO uppmanar därför regeringen att i den fortsatta beredningen mer precist och i enlighet med direktivets strikta formulering avgränsa bestämmelsen till vilka situationer bestämmelsen ska vara tillämplig.

10 Konsekvenser

Vad gäller utredningens konsekvensanalys vill TCO:s medlemsförbund Finansförbundet särskilt anföra att hållbarhetsdata används dagligen i kreditprövningar, investeringsbeslut, kapitalförvaltning, försäkringsbedömningar, riskhantering, hållbarhetsanalyser och kundrådgivning. Det är finansanställda som tolkar och analyserar informationen, kvalitetssäkrar den och omsätter den till affärskritiska beslut.

Behovet av analys finns kvar även om rapporteringen blir mindre omfattande, mindre jämförbar eller mindre tillförlitlig. Därför kommer behovet av manuella bedömningar, kompletterande informationsinhämtning och individuella tolkningar att öka. Arbetsbördan förflyttas snarare än att minska.

Finansförbundet ser en uppenbar risk för ansvarsförskjutning från organisation till individ. Om datakvaliteten försämras måste enskilda medarbetare i högre grad göra egna antaganden och bedömningar.

Finansförbundet anser att arbetsmiljökonsekvenserna underskattats i utredningen. Finansanställda kommer även fortsättningsvis att förväntas fatta korrekta kredit- och investeringsbeslut samt göra väl underbyggda riskbedömningar. Skillnaden är att dessa beslut i högre grad riskerar att baseras på ofullständiga eller mindre jämförbara underlag.

När beslutsunderlagen försvagas samtidigt som kraven på korrekta beslut består, uppstår en risk för ökad etisk stress. Medarbetare kan hamna i situationer där de förväntas fatta långtgående beslut trots att kvaliteten i underlaget försämrats. Detta riskerar att öka arbetsbelastningen, skapa osäkerhet kring ansvarsfördelningen och försvåra ett professionellt beslutsfattande.

Det är arbetsgivaren som ansvarar för att skapa rätt förutsättningar för att regelverken kan efterlevas. Om kraven på hållbarhetsrapporteringen förändras måste arbetsgivarna säkerställa att de anställda har tillräcklig tid, rätt kompetens, fungerande systemstöd, tydliga processer och tillgång till relevant data.

Regelefterlevnad får inte vara beroende av övertidsarbete eller individuella uppoffringar. Arbetsgivare måste säkerställa att kompetensutveckling prioriteras och att ansvaret för regelefterlevnad bärs av organisationen som helhet, inte av enskilda anställda.

Finansmarknadens funktion bygger på förtroende. Sparare, investerare och kunder måste kunna lita på att hållbarhetsrelaterad information är korrekt, jämförbar och möjlig att granska. Om rapporteringskraven försvagas ökar risken för informationsasymmetrier, selektiv rapportering och greenwashing. För finansanställda innebär detta att det blir svårare att ge välgrundade råd och säkerställa att kunder får korrekt information. För marknaden innebär det en risk att förtroendet för hållbara finansiella produkter försvagas.

Tillförlitlig information är en grundläggande förutsättning för väl fungerande kapitalmarknader. Om kvaliteten i hållbarhetsinformationen försämrats riskerar investerare och finansiella institut att fatta beslut på sämre underlag. Det kan leda till felprissättning av risker, ineffektiv kapitalallokering och minskad träffsäkerhet i investeringar som ska stödja den gröna och sociala omställningen.

Finanssektorn spelar en central roll i omställningen till ett hållbart samhälle. För att finanssektorn ska kunna fullgöra denna roll krävs ändamålsenliga regelverk och tillgång till tillförlitlig information. Hållbarhetsrapportering är därför inte ett mål i sig. Det är ett verktyg för bättre beslut, mer effektiv riskhantering och mer träffsäker kapitalallokering.

Alla dessa aspekter saknas i utredningens konsekvensanalys och TCO uppmanar regeringen att noga överväga dessa konsekvenser i det fortsatta arbetet.

Therese Svanström
Ordförande

Magnus Lundberg
Jurist

